

НОРМАТИВНО-ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗБЕРІГАННЯ ТОВАРІВ НА СКЛАДАХ

Прийом, зберігання та підготовка товарів до продажу є основою супроводжуваних торгово-технологічних процесів магазину. Операції, пов'язані з ними, можуть суттєво вплинути на рівень обслуговування клієнтів і економічні показники магазину. Періодичність і кількість цих операцій залежить від обсягу поставлених товарів, термінів обороту товарних запасів та фізико-хімічних властивостей реалізованої продукції.

Товари, прийняті за кількістю та якістю, укладають у тару, упаковують і переміщують у складські приміщення. Операції розміщення товарів на складах і їх зберігання є одними з найважливіших операцій в технологічній структурі оптових складів, оскільки вони забезпечують якість і кількість товарів і запобігають втратам товарів.

Зберігання товарів - це комплекс організаційно-економічних і технологічних операцій, що забезпечують збереження кількості і якості товарів, покладених на зберігання.

При зберіганні товарів на складі потрібно створити максимально сприятливі умови для збереження якості та кількості товарів, зниження товарних втрат, максимального використання складських площ, швидкого і чіткого виконання торгово-технологічного процесу складу.

До основних вимог зберігання товарів на складі відносять:

- максимальне використання місткостей та складських приміщень;
- уникнення перехресних потоків товарів;
- дотримання певної послідовності розміщення вантажу;
- вибір раціонального способу укладання товарів на зберігання;
- забезпечення відбору вантажів із місць зберігання в порядку надходження;
- постійний контроль за зберіганням продукції;
- широке використання ЕОМ.

У кожному торговельному підприємстві зберігання товарів повинно бути організовано з урахуванням фізико-хімічних властивостей товарів, термінів зберігання товарів, періодичності завезення та відпуску, дотримання правил

товарного сусідства та системи матеріальної відповідальності. При цьому технологія зберігання товарів, насамперед обраний спосіб зберігання, залежить від форми, ваги, виду упаковки, фізичних характеристик і кількості одиниць товару, а також від наявних технічних засобів.

До основних технічних засобів, що використовуються на складах для зберігання товарів, відносяться різні види піддонів (плоскі піддони, поличні піддони, ящикові піддони), підтоварники, стелажі, тарне обладнання, контейнери та інше спеціалізоване технологічне складське обладнання.

Для зберігання деяких товарів (наприклад, гнучких: шлангів, тросів і т.д., зберігання яких в лежачому положенні через форму не дозволяє раціонально використовувати об'єм стелажа і ускладнює їх подальший вибір) можуть використовуватися вертикально розташовані стенди з металевими штирями для підвішування таких предметів.

Техніка зберігання товарів на складі передбачає певні процедури і способи розміщення товарів на зберігання. З урахуванням характеристик товару, упаковки і маси окремої одиниці товару застосовують такі способи укладання і зберігання товару: штабельний, стелажний, підвісний (на вішаках), навалом (насіпом); наливні товари, які у великих кількостях зберігаються в резервуарах, баках, цистернах тощо, відрізняються своїм специфічним способом зберігання.

Вибір способу укладання залежить від таких факторів, як форма продукту та контейнера, вага кожного тарного місця, фізичні характеристики товару тощо. Такому способу укладання віддається перевага, при якому не допускається пошкодження товарів і тари, більш раціонально використовуються складські приміщення і обладнання, створюються зручності контролю за станом товарних запасів. Штабельний і стелажний способи вважаються основними для укладання товарів на зберігання.

Штабельне укладання на піддони або підтоварники зазвичай характерне для тих товарів, які упаковані в мішки, ящики, бочки, тюки, кіпи тощо, тобто товари, які мають правильну геометричну форму та здатні витримувати значні статичні навантаження під час процесу штабелювання. При цьому велика кількість тарно-упакованих товарів розміщується на піддони за певним планом на основі упаковки товару.

Головною перевагою зберігання товарів у штабелях є максимізація площі та об'єму низьких складських приміщень, які найчастіше зустрічаються в торгівлі, особливо коли міцність контейнера та висота споруджуваного штабеля (враховуючи його стійкість) дозволяють максимально використати корисну висоту складу. Крім того, значно спрощується процес інвентаризації, облік товарів та контроль за їх рухом.

Стелажі використовуються для укладання товарів стелажним способом. При цьому товари, які є розпакованими, а також у зовнішній тарі із застосуванням різних прийомів (десятками, в'язками, рядами, пачками та ін.) викладають на комірки стелажів та на полиці. Укладання товарів на полицях повинне здійснюватися вертикально, що раціоналізує процес відбору.

Використані джерела:

1. Мельник Т. Ю. Товарознавство : підруч. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 364 с.

2. Чорна Т. М. Теоретичні основи товарознавства : навч. посіб. Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2021. 597 с.

Вовнянка Софія

Західноукраїнський національний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри
підприємництва і торгівлі ЗУНУ Волошин Р.В.)

ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ВИДІВ СЕРТИФІКАЦІЇ ТОВАРІВ

Система сертифікації – система, яка виробила власні правила процедури і управління для приведення сертифікації відповідності. Вона може діяти на національному, регіональному і міжнародному рівнях [2].

Сертифікація може мати обов'язковий і добровільний характер. Останнім часом обов'язкова сертифікація часто називається сертифікацією в законодавчо регульованій сфері, а добровільна сертифікація - в законодавчо нерегульованій сфері.

Обов'язкова сертифікація продукції в Україні здійснюється у відповідності з Переліком продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні визначений Наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 01.02.2005 р. № 28 [3].

Метою обов'язкової сертифікації є запобігання реалізації продукції, небезпечної для життя, здоров'я та майна громадян і навколишнього природного середовища [1].

Обов'язкова сертифікація в Україні, як і в зарубіжних країнах, насамперед розповсюджується на споживчі товари і підтверджує їх безпеку та екологічність.